

TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARINDAN KORUMAYA YÖNELİK ÜRETİM SEKLİNE, ETİKETLENMESİNE VE DENETLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

(06/01/2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmi Gazete)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- Bu Yönetmeliğin amacı; tütün mamullerinin çeşitli şekillerde tüketiminden kaynaklanan kamusal, toplumsal ya da tıbbi nitelikteki her türlü zararlı etkilerini önlemeye yönelik usul ve esaslar ile, tütün mamullerinde bulunan azami zifir, nikotin ve karbon monoksit bırakımları ve bu mamullerin birim paketlerinde bulunacak sağlığa ilişkin uyarı, diğer bilgiler ile bu mamullerin girdi ve tanımlarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu Yönetmelik, genetik olarak değiştirilsin veya değiştirilmesin tütün yaprağının tamamen veya kısmen hammadde olarak kullanılması ile yapılan ve nefesle çekilerek içme, burna çekme, emme ya da çiğneme amaçlı tütün mamullerinin zararlarından korumaya yönelik üretim şekline ve piyasaya arzına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (Değişik madde: 05/04/2009- 27191 s.R.G Yön/1.md.) Bu Yönetmelik;

a) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin beşinci fıkrası ile 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak,

b) Avrupa Birliğinin 2001/37/EC sayılı Üye Ülkelerin, Tütün Mamullerinin Üretimi, Piyasaya Arzı ve Satışına İlişkin Kanun, Yönetmelik ve İdari Hükümlerinin Uzlaştırılması İle İlgili Direktifi hükümlerine paralel olarak hazırlanmıştır.¹

Tanımlar

MADDE 4- Bu Yönetmelikte geçen;

(Değişik tanım: 05/04/2009- 27191 s.R.G Yön/2.md.) Kurum:Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunu²,

(Ek tanım: 05/04/2009- 27191 s.R.G Yön/2.md.) Kurul:Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulunu,

Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,

Komisyon: Avrupa Birliği Komisyonunu,

Üretici: Tütün mamulünü üreten veya ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi; üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı; ayrıca ürünün tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,

1 - (Değiştirilmeden önceki hali) Bu Yönetmelik "3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile "Avrupa Birliğinin 2001/37/EC sayılı Üye Ülkelerin, Tütün Mamullerinin Üretimi, Piyasaya Arzı ve Satışına İlişkin Kanun, Yönetmelik ve İdari Hükümlerinin Uzlaştırılması İle İlgili Direktif" hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

2 - (Değiştirilmeden önceki hali) Kurum: Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumunu,

Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygunluğunun test edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin faaliyette bulunan özel veya kamu kuruluşunu,

Uygunluk değerlendirmesi: Tütün mamullerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygunluğunun test edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin her türlü faaliyeti,

Piyasaya arz: Ürünün tedarik veya kullanımı amacıyla piyasada yer alması için yapılan ilk faaliyeti,

Piyasa gözetimi ve denetimi: Kurum tarafından tütün mamullerinin piyasaya arzı veya dağıtımı aşamasında veya ürün piyasada iken bu Yönetmelik ve ilgili diğer teknik düzenlemelere uygun olarak üretilip üretilmediğinin, bu kapsamda güvenli olup olmadığının denetlenmesi veya denetlettilmesini,

Tütün mamulleri: Genetik olarak değiştirilsin ya da değiştirilmesin tütün yaprağının tamamen veya kısmen hammadde olarak kullanılması ile yapılan içme, burna çekme, emme ya da çiğneme amaçlı tüm ürünleri,

Zifir: Su ve nikotin içermeyen ham duman kondensatını,

Nikotin: Nikotinsel alkaloidleri,

Ağızdan kullanım için tütün: İçmek ya da çiğnemek amaçlı olanların dışında, tamamen veya kısmen tütünden mamul, toz ya da parçacık halinde ya da bunların herhangi bir bileşimi şeklinde, özellikle tek kullanımlık torba ya da gözenekli torba veya bir gıda ürününü andırır şekilde piyasaya arz edilen ağızdan kullanıma yönelik tütün mamullerini,

Girdi: Tütün mamullerinin üretiminde kullanılan tütün yaprağı ve doğal ya da işlenmemiş haldeki tütün bitkisi parçaları hariç olmak üzere bir tütün mamulünün üretiminde veya hazırlanmasında kullanılan maddeler ile bitmiş üründe değişmiş şekilde de olsa yer alan kağıt, filtre, mürekkep ve yapıştırıcılar dahil her tür madde veya ögeyi,

Bırakım: Sigaranın makine tarafından içimi sırasında doğrudan sisteme alınan zifir, nikotin ve karbon monoksit gibi bileşenleri,

Kaynak liste:(**Ek tanım: 25/11/2008-27065 s.R.G Yön/1.md.**) Kurum tarafından “birleşik uyarı”ların elektronik ortamda muhafaza edildiği listeyi,

Birleşik uyarı:(**Ek tanım: 25/11/2008-27065 s.R.G Yön/1.md.**) Bu Yönetmelik ekinde yer alan ek uyarılardaki metinler ile bu metinlere karşılık gelen ve kaynak listede yer alan metin, fotoğraf, çizim veya resimlerden oluşan uyarıyı,

Ek şeffaf ambalaj:(**Ek tanım: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/1.md.**) Perakende satışa sunulan tütün mamullerinin birim paket ve grupmanlarının üzerinde yer alan, tüm etiketleme bilgilerinin görünürlüğünü ve okunurluğunu engellemeyen şeffaf dış ambalajı,

Grupman:(**Ek tanım: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/1.md.**) Ek şeffaf ambalaj dışında, içerisine aynı marka ve çeşit bazında birden fazla tütün mamulü birim paketi konularak perakende satışa sunulan herhangi bir malzemeden yapılmış ambalajı,

Paket:(**Ek tanım: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/1.md.**) Tütün mamullerinin perakende satışında kullanılan ve ek şeffaf ambalaj dışında kalan herhangi bir malzemeden yapılmış birim ambalajı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Azami Zifir, Nikotin ve Karbon Monoksit Bırakımları ve Ölçüm Metotları

Azami zifir, nikotin ve karbon monoksit bırakımları

MADDE 5- (Değişik madde: 25/11/2008-27065 s.R.G Yön/2.md.) Üretilen, serbest dolaşıma ve piyasaya arz edilen her bir adet sigara için 1/1/2009 tarihinden itibaren azami 10 mg. zifir, 1 mg. nikotin ve 10 mg. karbon monoksit bırakımı olmalıdır.³

3 - (Değiştirilmeden önceki hali) Üretilen, serbest dolaşıma ve piyasaya arz edilen her bir adet sigara için 1/1/2007 tarihinden itibaren azami 12 mg. zifir, 1 mg. nikotin ve 10 mg. karbon monoksit bırakımı olmalıdır.

Ölçüm metotları

MADDE 6- Sigaraların zifir, nikotin ve karbon monoksit bırakımları; zifir için TS ISO 4387, nikotin için TS ISO 10315 ve karbon monoksit için ISO 8454 sayılı standartlara göre ölçülür. Paketlerin üzerindeki zifir ve nikotin ibarelerinin doğruluğu ise ISO 8243 sayılı standarda uygun olarak onaylanır.

Birinci fıkrada sözü edilen ölçümler, Kurum tarafından görevlendirilen uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca yapılır ya da tasdik edilir. Kurum, sözkonusu uygunluk değerlendirme kuruluşlarının listesini ve görevlendirme için uygulanan kriter ve denetleme yöntemlerini Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona intikal ettirir. Bu bildirim ile ilgili hususlarda yapılacak herhangi bir değişiklik aynı şekilde Komisyona iletilir.

Kurum, tütün mamulleri üreticilerinden, tütün mamulleri girdilerinin sağlık üzerindeki etkilerini ve bunların bağımlılık yapıcı özelliklerini değerlendirmek üzere her bir marka ve çeşit bazında belirleyeceği diğer testleri yaptırmalarını veya bu testlerin uygunluk değerlendirme kuruluşları tarafından gerçekleştirilmesi veya tasdik edilmesi şartını getirebilir. Gerçekleştirilen test sonuçları Kuruma yıllık olarak sunulur. Tütün mamulünün özellikleri değişmediği durumlarda Kurum test sonuçlarının daha az sıklıkla sunulmasını isteyebilir. Tütün mamulünün özelliklerindeki değişiklikler ise Komisyona iletilmek üzere Kurum tarafından Müsteşarlığa bildirilir.

Kurum, tüketicinin bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla bu maddeye göre sunulan veri ve bilgileri, ticari sır oluşturma özelliklerini de dikkate alarak halkın bilgisine sunar ve her yıl Komisyona iletilmek üzere Müsteşarlığa bildirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Etiketleme

Etiket bilgileri

MADDE 7- Sigaraların bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesindeki metotlara göre ölçülen zifir, nikotin ve karbon monoksit bırakımları, sigara paketinin bir yan uzun yüzüne Türkçe olarak ve ilgili yüzeyin en az yüzde onunu (% 10 unu) kaplayacak şekilde yazılır.

(Değişik fıkra: 25/11/2008-27065 s.R.G Yön/3.md.) Piyasaya arzına izin verilen dumansız tütün mamulleri dışında kalan tüm tütün mamulleri birim paketinin üzerinde, "Sigara/Tütün içmek öldürür" ile "Sigara/Tütün içmek size ve çevrenizdekilere ciddi zararlar verir" şeklindeki iki genel uyarıdan biri ve birleşik uyarılardan biri bulunur.⁴

(Değişik fıkra: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/2.md.) Genel uyarılar tütün mamulü birim paketinin en çok görülebilen geniş dış arka yüzeyine uygulanır. Birleşik uyarılar ise aynı tütün mamulü birim paketinin en çok görülebilen geniş dış ön yüzeyine, yüzeyin üst seviyesinden kapak açım ya da bandrol bitim noktasından başlamak üzere uygulanır. Üretici veya ithalatçı firma tarafından, genel uyarılar ile birleşik uyarıların kullanım sırası ve süresi dönüşümlü olarak her bir marka için belirlenerek Kuruma bildirilir. Kurum gerekli gördüğü takdirde kullanım sırasını ve süresini değiştirebilir. Bu uyarılar, ek şeffaf ambalaj hariç olmak üzere perakende satışa sunulan her birim paketin yüzeyi üzerine yazılır. Kurum, bu uyarıların uygulanacağı yüzeyler ile uyarıların bu yüzeylerdeki konumunu belirleyebilir.⁵

4- (Değiştirilmeden önceki hali) Ağızdan kullanım için tütünler ve diğer dumansız tütün mamulleri dışında kalan tüm tütün mamulleri birim paketinin üzerinde, açıkça görülebilir ve rahatça okunabilir şekilde devamlı surette olmak üzere "Yasal uyarı : Sağlığa zararlıdır" ana uyarısı yer alır. Aynı paket üzerinde 1/1/2006 tarihinden itibaren de, "Sigara/Tütün içmek öldürür" veya "Sigara/Tütün içmek öldürebilir" ile "Sigara/Tütün içmek size ve çevrenizdekilere ciddi zararlar verir" şeklindeki iki genel uyarıdan biri ve Ek-1 de tanımlanan ek uyarılardan biri bulunur.

5 - (Değiştirilmeden önceki hali) Yukarıda belirtilen genel uyarılar tütün mamulü birim paketinin en çok görülebilen geniş yüzeyine, ek uyarılar ise aynı tütün mamulü birim paketinin en çok görülebilen diğer geniş yüzeyine uygulanır. Üretici firma tarafından, genel uyarılar ile ek uyarıların kullanım sırası ve süresi dönüşümlü olarak her bir marka için belirlenerek Kuruma bildirilir. Kurum gerekli gördüğü takdirde kullanım sırasını ve süresini değiştirebilir. Bu uyarılar, ek şeffaf ambalaj hariç olmak üzere perakende satışa sunulan her birim paketin yüzeyi üzerine yazılır. Kurum, bu uyarıların ambalaj yüzeyindeki konumunu belirleyebilir.

(Değişik fıkra: 25/11/2008-27065 s.R.G Yön/3.md.) Piyasaya arzına izin verilen dumansız tütün mamullerinin birim paketi üzerinde "Bu tütün mamulü sağlığınıza zarar verebilir ve bağımlılık yapar" uyarısı bulunur. Bu uyarı, perakende satışta kullanılan her birim paketin ilave şeffaf ambalajlar hariç en çok görülen yüzeyi üzerine yazılır. Kurum, bu uyarıların ambalaj yüzeyindeki konumunu belirleyebilir.⁶

(Değişik fıkra: 22/11/2012-28475 s.R.G Yön/1.md.) İkinci fıkraya göre uygulanacak genel uyarı ile dördüncü fıkrada belirtilen dumansız tütün mamulleri için uyarı, basılı olduğu birim tütün mamulü paketinin geniş dış yüzeyinin siyah sınır çizgileri ile birlikte yüzde altmışbeşini (%65'ini) kaplamalıdır.⁷ İkinci fıkra gereğince basılacak birleşik uyarı ise aynı tütün mamulünün diğer geniş dış yüzeyinin siyah sınır çizgileri ile birlikte yüzde altmışbeşini (%65'ini) kaplamalıdır. İki den fazla geniş dış yüzeyi bulunan veya ikiden fazla görünebilir geniş yüzeye sahip kılınabilecek ya da farklı açılımlarla görünebilir geniş yüzeyin alanı genişletilebilecek şekilde üretilerek piyasaya arz edilecek olan birim paketlerin her bir görünebilir geniş yüzeyinde ve genişletilebilecek olması halinde, genişletilmesi ile oluşacak alan üzerinden hesaplanarak aynı şekilde uygulanması zorunludur.⁸

Bu maddeye göre tütün mamullerinin ambalajında bulunması istenen zifir, nikotin ve karbon monoksit'e ait bırakım ibareleri ile uyarı metinleri;

a) Beyaz zemin üzerine, koyu siyah Helvetica yazı tipiyle basılı olmalıdır. Punto boyutu Kurum tarafından metin için ayrılan alanda mümkün olan en büyük bölümünü kaplayacak şekilde belirlenir.

b) İlk harfi hariç küçük harf ile yazılır.

c) Yazılması gereken alana ortalanmış ve paketin üst kenarına paralel şekilde olmalıdır.

d) Bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen tütün mamulleri hariç, 3 mm' den az, 4' mm den fazla olmayan, uyarıyı okunamaz hale getirmeyen veya diğer beyanlarla hiçbir şekilde karışmayan siyah bir sınır ile çevrenmelidir.

e) Türkçe olarak yazılmalıdır.

Bu maddede tanımlanan metin ve ibareler bandrol, pul ve benzeri ilaveler üzerine yazılmamalıdır. Yazılar, sabit ve silinemez olarak basılmalı, başka resim ya da yazılarla ya da paketin açılmasıyla saklanmamalı ve engellenmemelidir. Sigara dışındaki tütün mamullerinde bu metinler, sökülemez nitelikte olması şartıyla yapıştırılabilir.

(Ek fıkra: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/2.md.) Bu maddeye göre tütün mamulleri birim paketleri üzerinde yer verilecek birleşik uyarılar;

a) Kurum internet sitesinde ilan edilir ve elektronik ortamda Kurum tarafından sağlanır.

b) İçerdiği metinsel ve/veya görsel bileşenlere hiçbir şekilde müdahale etmeyecek biçimde genişliği 3 mm' den az ve 4 mm' den daha büyük olmayacak siyah sınır çizgisi ile çerçevesizdir.

c) Yer aldığı yüzeyin üst kenarına paralel olacak şekilde ve yer aldığı yüzeyde bulunan diğer bilgiler ile aynı yönde konumlandırılır.

ç) Sabit ve silinemez olarak basılmalıdır. Ancak, sigara dışındaki tütün mamullerinde sökülemez nitelikte olması şartıyla yapıştırılmak suretiyle uygulanabilir.

6- (Değiştirilmeden önceki hali) Piyasaya arzına izin verilen ağızdan kullanım için tütün ve dumansız tütün mamullerinin birim paketi üzerinde ana uyarının yanı sıra "Bu tütün mamulü sağlığınıza zarar verebilir ve bağımlılık yapar" uyarısı bulunur. Bu uyarı, perakende satışta kullanılan her birim paketin ilave şeffaf ambalajlar hariç en çok görülen yüzeyi üzerine yazılır. Kurum, bu uyarıların ambalaj yüzeyindeki konumunu belirleyebilir.

7- (Değiştirilmeden önceki hali) Bu maddenin ikinci fıkrasına göre uygulanacak genel uyarı ile dördüncü fıkrasında belirtilen dumansız tütün mamulleri için uyarı, basılı olduğu birim tütün mamulü paketinin geniş dış yüzeyinin yüzde otuzunu (%30'unu) kaplamalıdır.

8- (Değiştirilmeden önceki hali) Bu maddenin ikinci fıkrasına göre gerekli genel uyarı ile dördüncü fıkrasında belirtilen dumansız tütün mamulleri için uyarı, basılı olduğu birim tütün mamulü paketinin geniş dış yüzeyinin en az yüzde otuzunu (%30'unu); ikinci fıkra gereğince basılacak birleşik uyarı ise aynı tütün mamulünün diğer geniş dış yüzeyinin en az yüzde kırkını (%40'ını) kaplamalıdır. İki den fazla geniş dış yüzeyi bulunan veya ikiden fazla görünebilir geniş yüzeye sahip kılınabilecek ya da farklı açılımlarla görünebilir geniş yüzeyin alanı genişletilebilecek şekilde üretilerek piyasaya arz edilecek olan birim paketlerin her bir görünebilir geniş yüzeyinde ve genişletilebilecek olması halinde, genişletilmesi ile oluşacak alan üzerinden hesaplanarak aynı şekilde uygulanması zorunludur.

d) Yer aldığı yüzeyde paketin açılması ile zarar görmeyecek şekilde yerleştirilir. Metinsel ve/veya görsel bileşenlerinin görünürlüğü bandrol, pul, fiyat etiketleri ve diğer unsurlarca engellenemez.

e) İçerdikleri metinsel ve/veya görsel unsurun formatı, orantıları, renkleri ve grafiksel bütünlükleri değiştirilmeden uygulanır. Ancak; paket ebatlarının gerektirdiği durumlarda, birleşik uyarının unsurlarından olan ek uyarı metni, ek uyarı metnine karşılık gelen metin, fotoğraf, çizim veya resimlerin sağına ya da altına başvuruların değerlendirilmesi sırasında Kurum kararıyla taşınabilir.

(Ek fıkra: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/2.md.) Birleşik uyarılarda yer alacak metinler;

a) Türkçe olarak yazılmalıdır.

b) Helvetica yazı tipiyle basılı olmalıdır.

c) İlk harfi hariç küçük harf ile yazılmalıdır. Satır aralıklarının büyüklüğü kullanılacak font büyüklüğü ile aynı olmalıdır.

ç) Kendilerine ayrılan bölümde sola dayalı olarak yer almalıdır.

d) Metinlerde yer alan kelimeler bölünmeden yazılmalıdır.

(Ek fıkra: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/2.md.) Birleşik uyarıların basımı için asgari gereklilik “dört renk / Mavi-Kırmızı-Sarı-Siyah (CMYK) / her 2.54 cm için 133 satır baskı (133 LPI)” dır.

(Ek fıkra: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/2.md.) En çok görülebilen geniş dış ön yüzey; önden açılan sert paketlerde paketin açıldığı yüzeyi, diğer sert paketler ile yumuşak paketlerde ise en çok görülebilen yüzeylerden herhangi birini ifade eder.

(Ek fıkra: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/2.md.) Firmalar üretim ve ithalat programlarını, birleşik uyarılardan her birinin dönem içerisinde %5 ile %9 oranları arasında ve mamullerin her bir çeşidinde ayrı ayrı görünmesini sağlayacak şekilde planlamalı ve uygulamalıdır.

(Ek fıkra: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/2.md.) Bu Yönetmelikte tütün mamulleri birim paketleri için belirlenen usul ve esaslar grupmanlar için de geçerlidir.

Kurum, bu maddede belirtilen uyarılara ilaveten sınır çizgisinin dışında kendisinin referans gösterilmesini isteyebilir.

Tütün mamullerinin tanımlama ve izlenebilirliğini sağlamak amacıyla, tütün mamulü birim paketi üzerine, üretim yeri ve zamanını belirleyecek parti numarası veya benzeri bir işaretleme yapılır.

(Mülga fıkra: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/2.md.)⁹

(Değişik fıkra: 22/11/2012-28475 s.R.G Yön/1.md.)¹⁰ Tütün mamulleri birim paketinin görünebilir herhangi bir dış yüzeyinde, bu Yönetmelikle bulunması öngörülen etiket bilgilerine ek olarak;

a) Mamulün üreticisi, markası, barkodu, aynı marka adı altında üretilen mamulat çeşitlerini birbirinden ayırt etmeye yarayan ibare ve miktarı,

b) “18 yaşını doldurmamayanlara satılamaz” uyarısı ve “ALO 171 Sigara Bırakma Danışma Hattı” bilgisi,

c) Sigaraların üzerinde ve nargilelik tütün mamullerinin iç ambalajları ile puro ve sigarilloların varsa iç ambalajlarının üzerinde marka adı bulunması zorunludur.”

(Ek fıkra: 10/07/2010-27637 s.R.G Yön/1.md.) Ayırt edici ibare birden fazla öğeden oluştuğu takdirde bu öğeler birim paketin görünebilir herhangi bir dış yüzeyinde birlikte yer alır.

(Ek fıkra: 14/12/2012-28497 s.R.G Yön/1.md.) Nargilelik tütün mamulü tüketiminde kullanılan tabanı hariç nargile şişelerinin üzerinde; yüzeyin yüzde altmışbeşinden az olmamak üzere ikinci fıkrada belirtilen iki genel uyarıdan biri ve birleşik uyarılardan biri bu maddede belirtilen usullere göre uygulanır. Genel uyarı ve birleşik uyarıların nargile şişeleri üzerindeki uygulama usul ve esasları Kurumca çıkarılacak tebliğ ile düzenlenir.

9-(Kaldırılmadan önceki hali) Birleşik uyarıların uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir.

10-(Değiştirilmeden önceki hali) Tütün mamulleri birim paketinin görünebilir herhangi bir dış yüzeyinde, bu Yönetmelikle bulunması öngörülen etiket bilgilerine ek olarak; mamulün üreticisi, markası, barkodu, aynı marka adı altında üretilen mamulat çeşitlerini birbirinden ayırt etmeye yarayan ibare ve miktarı ile “18 yaşını doldurmamayanlara satılamaz” uyarısı; sigaraların üzerinde ve nargilelik tütün mamullerinin iç ambalajları ile puro ve sigarilloların varsa iç ambalajlarının üzerinde marka adının bulunması zorunludur.

(Ek fıkra: 10/07/2010-27637 s.R.G Yön/1.md.) Şeffaf grupmanlar üzerine birleşik ve genel uyarılar ile bırakım miktarlarının kapatılmaması kaydıyla etiket yapıştırılır. Bu etiket üzerinde asgari olarak marka, üretim yeri ve tarihi, ayırt edici ibare, miktar bilgisi ve barkod bulunur. Karton grupmanlar üzerinde kodlama veya benzeri bir işaretlemenin yanında üretim yeri ile ay ve yıl şeklinde üretim zamanı açıkça yazılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Ürün Bilgileri ve Ürün Tanımları

Diğer ürün bilgileri

MADDE 8- Tütün mamulleri üreticileri, marka ve çeşit bazında tütün mamulleri üretiminde kullanılan tüm girdileri ve bunların miktarını gösterir bir listeyi yıllık olarak Kuruma vermek zorundadırlar. İlk bildirim en geç 31/12/2005 tarihine kadar yapılmış olmalıdır. Listeye, bu maddelerin işlev ve kategorisi ile üretime katılma sebeplerini belirten bir beyan ilave edilmelidir. Listede, aynı zamanda bu maddelerin yanmış ya da yanmamış şekillerinin sağlığa etkilerini ve bağımlılık yapıcı özelliklerini gösteren ve üreticinin elinde mevcut olan toksikolojik veriler bulunmalıdır. Liste, tütün mamulünde bulunan her bir girdiye ait olarak azalan ağırlıklar sırasına göre oluşturulmalıdır.

Kurum, tüketicinin bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, bu madde uyarınca sağladığı bilgileri, ticari sır oluşturan özellikle ürün formülü bilgilerinin korunmasına özen göstererek halkın bilgisine sunar.

Kurum, her bir çeşit tütün mamulünün zifir, nikotin ve karbon monoksit bırakımı da dahil olmak üzere ürün girdi listesinin halk için ulaşılabilir olmasını sağlar.

Kurum, her yıl bu maddeye göre sunulan bütün bilgi ve verileri, Komisyona iletmek üzere Müsteşarlığa bildirir.

Tütün mamullerinin tanımlamalarındaki kısıtlamalar

MADDE 9- (Değişik madde: 22/11/2012-28475 s.R.G Yön/2.md.)¹¹ İthal edilen veya Türkiye'de üretilen tütün mamulleri birim paketlerinin görünebilir dış ambalajı, açma şeridi, iç ambalajı ve alüminyum folyosu ile sigaralar üzerinde; bu ürünlerin özellikleri, sağlığa etkileri, tehlikeleri veya emisyonları ile ilgili yanıltıcı ve eksik bilgi verilemez; bir tütün mamulünün diğerlerine göre daha az zararlı olduğunu ima eden, tüketimi özendiren, teşvik eden veya tüketiciyi yanıltan ya da ürünü cazip kılan metin, isim, marka, ibare, mecaz, resim, figür, işaret veya renkler ve renk kombinasyonları kullanılamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Piyasaya Arz, Piyasa Gözetimi ve Denetimi

Piyasaya arz

MADDE 10- Piyasaya arz edilecek tütün mamullerinin bu Yönetmelikte belirlenen düzenlemelere uygun olması zorunludur.

(Mülga fıkra: 05/04/2009-27191 s.R.G Yön/7.md.)¹²

Bu Yönetmelik hükümlerine uygun üretilmeyen tütün mamullerinin uygunmuş gibi piyasaya arzı halinde, Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen hükümlere göre işlem yapılır ve Komisyona iletmek üzere Müsteşarlığa bildirilir.

11 - (Değiştirilmeden önceki hali) Birim paketin görünebilir dış ambalajı, açma şeridi, iç ambalajı ve alüminyum folyosu ile sigaralar üzerinde; bir tütün mamulünün diğerlerine göre daha az zararlı ve/veya daha üstün olduğunu ima eden veya tüketimini özendiren ya da teşvik eden her türlü metin, isim, marka, çeşit adı, mecaz, figür, işaret ve diğer unsurlar ile tüketiciyi aldatıcı nitelikteki tanımlama, marka, çeşit adı, renk, figür veya işaretler kullanılamaz.

12 - (Kaldırılmadan önceki hali) Ancak, bu Yönetmeliğin 5, 7 ve 9 uncu maddelerinde belirtilen tarihlere önce üretilerek piyasaya arz edilen ve anılan maddelerdeki gerekli nitelikleri taşımayan tütün mamulleri en çok bir yıl süre ile piyasada bulunabilir.

(Ek fıkra: 25/11/2008-27065 s.R.G Yön/4.md.) Ağızdan kullanım için tütünün piyasaya arzı yasaktır.

Piyasa gözetimi ve denetimi

MADDE 11- Tütün mamullerinin piyasa gözetimi ve denetimi Kurum tarafından; 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilen, 17/1/2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan "Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik"te belirtilen hükümler çerçevesinde yapılır veya yaptırılır.

Aykırı davranışlarda uygulanacak hükümler

MADDE 12- (Değişik madde: 05/04/2009-27191 s.R.G Yön/5.md.)¹³ Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak birim paket ambalajları üzerinde uyarı mesajlarını taşımayan tütün mamullerini ithal eden veya satışa çıkaran, tütün mamullerinin ambalajlarında bu mamullerin özellikleri, sağlığa etkileri, tehlikeleri veya emisyonları ile ilgili yanlış ve eksik bilgi veren, aldatici tanımlama, marka, renk, figür veya işaret kullanmak suretiyle bu yükümlülüklerin her birine aykırı hareket eden üretici firmalara Kurul tarafından 4207 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin onikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

Bu maddenin birinci fıkrası hükümleri hariç olmak üzere, bu Yönetmelik ve ilgili diğer teknik düzenlemelere aykırı davranışta bulunanlara ise 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ve bu Kanun çerçevesinde Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yayımlanan mevzuat hükümleri uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Yönetmeliğin uygulamaya konulduğu, Komisyona iletilmek üzere Müsteşarlığa bildirilir.

GEÇİCİ MADDE 2- (Değişik madde: 27/02/2010-27506 s.R.G Yön/3.md.) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan birleşik uyarılar yerine Ek-1 de tanımlanan ek uyarıların; tütün mamulü birim paketinin en çok görülebilen geniş dış arka yüzeyinde yüzeyin yüzde kırkıdan (%40’ından) az olmamak üzere, genel uyarıların; aynı tütün mamulü birim paketinin en çok görülebilen geniş dış ön yüzeyinde yüzeyin yüzde otuzundan (%30’undan) az olmamak üzere, 1/5/2010 tarihine kadar uygulanmasına devam olunur. Talep edilmesi halinde Kurum, 1/5/2010 tarihinden önce tütün mamulü birim paketi üzerinde birleşik uyarılara geçilmesine izin verebilir. 1/5/2010 tarihinden önce üretilen, birim paket ve grupman ambalajlarında birleşik uyarılar bulunmayan tütün mamulleri en geç 30/6/2010 tarihine kadar piyasaya arz edilebilir ve 31/12/2010 tarihine kadar da piyasada bulunabilir.¹⁴

GEÇİCİ MADDE 3- (Ek madde: 25/11/2008-27065 s.R.G Yön/6.md.)Kaynak liste Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak en geç 31/5/2009 tarihine kadar belirlenerek Kurum internet sitesinde ilan edilir.

13 - (Değiştirilmeden önceki hali) Bu Yönetmelik ve ilgili diğer teknik düzenlemelere aykırı davranışta bulunanlara 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ve bu Kanun çerçevesinde Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yayımlanan mevzuat hükümleri uygulanır.

14 - (Değiştirilmeden önceki hali) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan birleşik uyarılar yerine 1/3/2010 tarihine kadar Ek-1 de tanımlanan ek uyarıların uygulanmasına devam olunur. Kurum 1/3/2010 tarihinden önce birleşik uyarılara geçilmesine izin verebilir. 1/3/2010 tarihinden önce üretilen ve birim paket ve grupman ambalajlarında birleşik uyarılar bulunmayan tütün mamulleri en geç 30/6/2010 tarihine kadar piyasaya arz edilebilir ve 31/12/2010 tarihine kadar da piyasada bulunabilir.

GEÇİCİ MADDE 4- (Ek madde: 25/11/2008-27065 s.R.G Yön/7.md.) 1/1/2009 tarihinden önce Kurumca Mamulat Bazında Satış İzin Belgesi verilen sigaralardan zifir bırakım miktarı 5 inci maddede belirtilen azami zifir bırakım miktarından fazla olanlar 31/10/2009 tarihine kadar piyasaya arz edilebilir ve en geç 31/12/2009 tarihine kadar piyasada bulunabilir.

GEÇİCİ MADDE 5 – (Değişik madde: 08/04/2010-27546 s.R.G Yön/1.md.)¹⁵ Üretici firmalar bu Yönetmeliğe uygun olarak hazırlayacakları birim paket tasarımlarını 15/4/2009 tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Kuruma sunmak zorundadırlar. 15/4/2009 tarihinden önce Kurumca Mamulat Bazında Satış İzin Belgesi verilen tütün mamullerinin üretimine birleşik uyarılı birim paket ve grupmanların üretimine başlama tarihine kadar devam edilebilir. Bu ürünler, birleşik uyarılar bulunmayan birim paket ve grupmanların piyasaya sunulacağı son tarihe kadar piyasaya arz edilebilir ve birleşik uyarılar bulunmayan birim paket ve grupmanların dolaşımında olacağı son tarihe kadar da piyasada bulunabilir.

GEÇİCİ MADDE 6 – (Ek madde: 10/07/2010-27637 s.R.G Yön/2.md.) 10/7/2010 tarihinden önce Kurumca mamulat bazında satış izin belgesi verilen;

a) 7'nci maddenin onyedinci fıkrasındaki; aynı marka adı altında üretilen mamulat çeşitlerini birbirinden ayırt etmeye yarayan ibareye ve nargilelik tütün mamullerinin iç ambalajları ile puro ve sigarilloların varsa iç ambalajlarının üzerinde marka adının bulunmasına dair gereklilikleri,

b) 7'nci maddenin onsekiz ve ondokuzuncu fıkralarındaki gereklilikleri taşımayan tütün mamullerinin üretimine 10/7/2010 tarihinden itibaren 6 ay süreyle devam edilebilir. Söz konusu ürünler 10/7/2010 tarihinden itibaren de bir yıl süreyle piyasada bulunabilir.

Piyasaya arz uygunluk belgelerinin güncellenmesi için başvuru

GEÇİCİ MADDE 7 – (Ek madde: 22/11/2012-28475 s.R.G Yön/3.md.)

Üreticiler, piyasaya arz uygunluk belgelerinin güncellenmesi için bu Yönetmeliğe uygun olarak hazırlayacakları piyasaya arz ambalajı tasarımlarını en geç 31/12/2012 tarihine kadar Kuruma sunmak zorundadırlar. 31/12/2012 tarihine kadar güncelleme izni başvurusu yapılmayan piyasaya arz uygunluk belgeleri 12/7/2013 tarihi itibarıyla iptal edilmiş sayılır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 8 – (Ek madde: 22/11/2012-28475 s.R.G Yön/4.md.)

Tütün mamullerinin piyasaya arz ambalajı üzerinde, bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan birleşik uyarıların siyah sınır çizgileri ile birlikte yüzeyin yüzde altmışbeşini (%65'ini), genel uyarıların ise siyah sınır çizgileri hariç yüzeyin yüzde otuzunu (%30'unu) kaplayacak şekilde üretilmesine, ithal edilmesine, piyasaya arz izni verilmesine veya piyasada bulundurulmasına 12/7/2013 tarihine kadar devam olunur. Bu nitelikteki arz ambalajına sahip tütün mamulleri 12/7/2013 tarihinden itibaren hiçbir şekilde piyasada bulundurulamaz. Talep edilmesi halinde Kurum, 12/7/2013 tarihinden önce de tütün mamulü piyasaya arz ambalajının en geniş dış iki yüzünden birinde birleşik, diğerinde genel uyarıların, bu yüzey alanlarının yüzde altmışbeşini (%65'ini) kaplayacak şekilde uygulanmasına izin verebilir.

Yürürlük

MADDE 13- Bu Yönetmelik 1/1/2005 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- Bu Yönetmelik hükümlerini Kurum Başkanı yürütür.

15 - (Değiştirilmeden önceki hali) Üretici firmalar bu Yönetmeliğe uygun olarak hazırlayacakları birim paket tasarımlarını 15/4/2009 tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Kuruma sunmak zorundadırlar. 15/4/2009 tarihinden önce Kurumca Mamulat Bazında Satış İzin Belgesi verilen tütün mamullerinin üretimine bu tarihten itibaren bir yıl süreyle devam edilebilir. Bu ürünler üretimin sona erdiği tarihten itibaren de 6 ay süreyle piyasada bulunabilir.

EK-1: Ek Sağlık Uyarıları Listesi

1. Sigara içenler genç yaşta ölür.
2. Sigara içmek damarları tıkar, kalp krizine ve felçlere neden olur.
3. Sigara içmek ölümcül akciğer kanserine neden olur.
4. Hamile iken sigara içmek bebeğe zarar verir.
5. Çocukları koruyun: Dumanınızı onlara solutmayın.
6. Sağlık kuruluşları sigarayı bırakmada size yardımcı olabilir.
7. Sigara içmek yüksek derecede bağımlılık yapar, başlamayın.
8. Sigarayı bırakmak ölümcül kalp ve akciğer hastalıkları riskini azaltır.
9. Sigara içmek ağrılı ve yavaş bir ölüme neden olabilir.
10. Sigarayı bırakmak için doktorunuzdan ve’den yardım isteyin. (Yardım istenecek sağlık kuruluşunun telefonu, posta/internet adresi, Sağlık Bakanlığı ve Kurumca belirlenecektir.)
11. Sigara içmek kan akışını yavaşlatır ve cinsel iktidarsızlığa neden olur.
12. Sigara içmek cildin erken yaşlanmasına neden olur.
13. Sigara içmek spermelere zarar vererek doğurganlığı azaltır.
14. Sigara dumanında benze, nitrosamine, formaldehit ve hidrojen siyanit gibi kanser yapıcı maddeler bulunur.

Not: Diğer tütün mamullerinde "sigara" kelimesi yerine "tütün" kelimesi kullanılır.

04/06/2005 tarihli ve 25835 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1763 sayılı “Tütün Mamullerinin Zararlarından Korumaya Yönelik Üretim Şekline, Etiketlenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Belirtilen Teknik Detayların Uygulanması Hakkında Kurul Kararı” gereği 10 uncu sıradaki ek uyarı **"Sigarayı bırakmak için doktorunuzdan ve size en yakın sağlık ocağından yardım isteyin."** şeklinde yazılmalıdır.

14 üncü sıradaki ek uyarı **"Sigara dumanında benzen, nitrozamin, formaldehit ve hidrojen siyanit gibi kanser yapıcı maddeler bulunur."** şeklinde yazılmalıdır.
